No. 855 Zaterdag 19 Mei 1900. 17de Jaargang.

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 18 Mei.

Renan en Pater Denifle.

De ongeloovige bladen hebben eertijds veel geschreven ter verheerlijking van den beruchten godloochenaar Renan.

Het was hun echter niet duidelijk, waarvoor zij Renan 't meest zouden ophemelen, ofwel wegens zijn geleerdheid ofwel wegens zijn godsdiensthaat. In godsdienstzaken was echter zijn geleerdheid bij lange niet zoo groot als men meent; hij was een spotter en een beschimper. Deze wereldberoemde "geleerde" is — zoo lezen wij in de *Brixener Chronik* — door den Dominicaner pater Denifle eens netjes afgetroefd. Denifle had een groote reis in Spanje gemaakt en een menigte bibliotheken doorvorscht voor de Romeinsche uitgave van S. Thomas Aquino's werken — en om materiaal ten dienste zijner onderzoekingen te verzamelen. In dien tijd hield Pater Denifle zich bijzonder bezig met den abt Joachim de Flora, en het zoogenaamde "eeuwige Evangelie". Op zijn terugreis van Spanje hield hij zich te Parijs op, en was daar ook in bibliotheken werkzaam. In een van deze was Renan bestuurder. Renan kwam te weten, dat de beroemde Dominicaan, die als geschiedvorscher toenmaals reeds een Europeesche vermaardheid bezat, in de bibliotheek werkte. Daar hij over het onderwerp van pater Denifle reeds een werk geschreven had en voornemens was er een nieuw over uit te geven, oordeelde hij het van belang, eens naar het onderzoek van Denifle te vernemen, en liet den pater door een bibliotheek-beambte verzoeken in zijn studeerkamer te komen. Daar de beambte onduidelijk sprak, verstond Denifle inplaats van Renan, Renje, zelfs nog, toen hij den anderen dag werd voorgesteld — en had alzoo geen vermoeden, dat hij met den beruchten godloochenaar had te doen. Wel had Denifle opgemerkt, hoe vreemd de bezoekers der bibliotheek opzagen, toen de katholieke priester naar de kamer van Renan ging. Het gesprek was spoedig gekomen aan beider, lievelings-onderwerp: "het eeuwige Evangelie". Uwe mededeelingen boezemen mij veel belangstelling in, zeide Renan, want ik arbeid ook voor een boek over dit onderwerp." "Pas er dan wel voor op, hernam pater Denifle, tot den vermeenden Renje, dat het u niet zoo ga als dien Renan; die heeft er ook over geschreven, maar hij kan nog niet eens de handschriften lezen." Dit was een pil voor den hoogmoedigen man, erg bitter en zoo zonder eenig vermoeden hierop, in den mond geduwd. Hij begon verward te praten, en 't scheen als wilde hij zich verontschuldigen, Hij had in dit en dat tijdschrift zijne opstellen in het licht gegeven, enz, Ha! is u dan Renan! viel Denifle daarop in, ik heb gemeend, dat u Renje heette.

Wat zou ik doen? onderbrak pater Denifle, die deze vertelling in een vriendenkring met oolijke gemoedelijkheid ten beste gaf, — mij verontschuldigen? Al was 't me ook ingevallen! U, meneer Renan, gaf ik ten antwoord, laat het u zoo gezegd zijn. Ik heb nu al het materiaal bij elkaar. Als u uw werk uitgeeft en het is weer zoo oppervlakkig als het vroegere, dan val ik u daarover in het openbaar aan, en dat zal u zeker slecht bekomen.

Daar verstond Denifle zich dan ook op, als geen tweede. Hij had menigen schrijver, die met ingebeelde geleerdheid — in het bijzonder tegenover de katholieken goede sier maakte, als oppervlakkig onwetende op de kaak gesteld. Ook in Frankrijk was Denifle reeds jaren als scherp criticus gevreesd. De bibliotheekbeambte was getuige van dit interessante gesprek en aarzelde niet het aan eenige bekenden met de bemerking: er niks van vertellen aan anderen, hoor!" te verraden. Zoo werd deze geschiedenis spoedig bekend, en menigeen had er veel pret over, dat een eenvoudig pater den veelbewonderden, zich veel verbeeldenden man op zoo krasse wijze, had vastgezet.

Tegenwoordig is deze pater bibliothecaris van het Vaticaan.

Vervolging der Katholieken in Frankrijk.

—(o)—

De Paters Assumptionisten zijn ongelukkig geweest als journalisten. Gedwongen door de omstandigheden hebben zij hun hoofdblad overgedaan aan hun vriend en medewerker Paul Féron-Vrau, een fabrikant van het district Nord. Uit niets blijkt nog, dat Rome hun een vingerwijzing daartoe gegeven heeft. Geheel uit eigen beweging hebben de oversten der congregatie van de directie van het blad afgezien, om hun arbeid op velerlei ander gebied niet te schaden.

Katholieken zijn wel eens meer ongelukkig op het terrein der pers. De hooggeroemde "vrijheid van pers" wordt zelfs aan de heftigste socialisten niet misgund. Alleen als de verguisde Kerk van Christus tegen haar vijanden moet worden verdedigd, wordt de pers aan banden gelegd, zooveel het kan.

Men mag vrij beweren, dat de Paters wel eens een te bitteren toon aangesloegen tegen het gouvernement van den dag, en niet al te voorzichtig, of liever al te rondborstig waren in de uitdrukking van hun gevoelens. Verscheiden katholieke bladen in en buiten Frankrijk vonden *La Croix* niet zelden vrij onbesuisd in de verdediging der katholieke belangen en wel wat hard tegen de Republiek, gelijk zij zich de laatste twintig jaren ten opzichte der katholieken gedraagt, maar diezelfde bladen moeten tevens toegeven dat de uittarting van het gouvernement ook alle perken te buiten gaat." Zelfs de liberale engelsche *Spectator* moest onlangs erkennen: "We cannot refrain from saying that the Republic has brought these things upon itself. French cabinets have striven to ontdo one another in making it appear that a good catholic must of necessity be a bad Republican."

In Frankrijk worden de Katholieken werkelijk gesard en vervolgd. Ziehier eenige feiten van nieuweren datum, verzameld door de *Ouest-Éclair*:

Te Morbihan werd een ambtenaar der belastingen voor den prefect gedaagd en gedwongen zijn zoon van de katholieke school te nemen en hem op een openbare te plaatsen.

Een onderwijzer werd bedreigd met verlies van zijn post als hij zijn zoon niet verbood het maken van zeekaarten te leeren bij de Broeders te Vannes, terwijl een ander werd bevolen zijn zoon van het klein seminarie te nemen.

Te Taupont, bij Ploërmel, werd een oud-gendarme van zijn tabakswinkeltje beroofd, dat hij bij de gunst der regeering hield, omdat hij, nota bene, als goed katholiek de H. Mis bijwoonde, hetgeen beschouwd werd als een teeken van gevaarlijk clericalisme. Zijn oudste zoon bereidde zich voor tot de missiën, en een jongere bezocht een katholiek college. Toen den armen oud-gediende werd beteekend, dat hij zijn post verloren had, werd hem tevens toegeduwd, dat het gouvernement hem niet betaalde "om priesters te maken."

Een zeer curieuse geschiedenis wordt gemeld uit Brest. In Februari werd daar een zekere Jean Bartholème gearresteerd wegens diefstal bij de Jesuieten in de Rue Calbert. Verschillende daar gestolen artikelen werden in zijn bezit gevonden. De man werd echter vrijgelaten door den Officier van Justitie, Mr. Peyrusset, aangezien de Jesuieten geene bij de wet erkende vereeniging vormen. Men vraagt zich af, of diezelfde redeneering ook zou worden opgezet in geval van diefstal in een Loge, daar toch de Vrijmetselarij ook niet een bij de wet erkende vereeniging is. Of is men misschien van plan datzelfde sophisme ook toe te passen als er spraak is, niet van de goederen maar van het *leven* der Jesuieten?

Feuilleton.

HONOR I COMBATE.

(50)

CAPITULO XVI.

Den kamber di espera di stacion X di tren un señor largoe coe barba gekleer tabata sinta cerca porta na un di es mesanan; é tabatin un bistir color di sjinisji i un courant den su manoe. Boroto i pusjamentoe, koe tabatin rond di djé no tabata permitié berdadero gozo di su lectura. Distraido anto é tabata mira de bez en cuando rondor di djé.

Klok a coeminza bati afor. Toer bruhar un porcion di hende a coeminsa sali, mientra nan tabata contra coe esnan koe tabata bini, asina anto koe den entrada di sala tabatin un gran boroto.

Di repiente es señor bistir di color di sjinisji a tira su courant riba mesa i drenta també den es boroto. El a mira un señor bieuw, koe tabatin un valies den manoe, tabata haci hopi esfuerzo ma en bano, pa é drenta den un cuarto; hobennan koe kier a sali, tabata pusja es hombér bieuw sin ningun consideracion un banda. Coe algun paso noema es señor tabata cerca djé, el a hiza coe velocidad es valies koe tabata stroba pasasji na laria i dici coe cortesía:— Bo ta permiti mi, pa mi juda bo, señor Von Glockner?

Von Glockner a spanta, su cara a bira corar i den su spantoe apena é por a haja palabra.

—Kiko? é dici porfin. Ta bo realmente, mi kerido barón? Mi ta masjar contentoe. Poné es valies abao i doena mi bo manoe pronto. Es bieuw Von Glockner ta sinceramente contentoe di mira bo trobe porfin.

Steinfels koe a trata un poco stijf, i koe tabatin idea koe asina senjor Von Glockner ta na siguridad di bolbé bai na su lugar, a larga toer seriedad awor.

—Ki excelente bo ta, Hans Otto, es bieuw tabata sigi papia, mientra el a bai sinta riba un canapé suplicando Steinfels di haci mescos.

—Ta un placer pa mi di por bisa mescos di bo, Steinfels a respondé cordialmente. Bo mester ta berdaderamente un hombér heroe, di a cambia asina poco.

—Den nos seroenan tin un aire bon i fortificante.

—Com ta coe bo señora esposa?

—Excelente, famosa! Bo sabi un cos? Haci un fabor di bai *Amalienhof* awé coe mi. Ta oenda bo ta bai? Bo biaha sigur ta permiti bo di keda algun dia cerca nos. Holà, kellner: un botér di binja i dos glas!

Es tratoe afabel di Von Glockner a haci Steinfels acepta su invitacion. El a manda su tata un telegram koe é ta posponé su bimimentoe 1 mei ora despues é tabata sinta coe señor Von Glockner den tren koe tabata hiba nan na stacion di Amalienhof.

Contentoe es bieuw tabata huma un sigar koe a toema lugar di su pipa, i cada bez é tabata bisa:

—Ki contentoe mi muger lo ta!

Ta parce koe el a loebida hentéramente kiko a pasé anjañan pasar coe Steinfels.

*

Na Amalienhof señora Von Glockner tabata haci trabaonan di coestumber no obstante su edad avanzada. El a spera koe Erna lo dediké na cuidanza di flor manera otro tempoe i é tabata reganjé ki ora é mirele pensativa.

Apena é por a comprendé, koe tabata e mes Erna Harteneck, koe toer dia tabatin di defendé cada paso, koe é haci den cas di su roeman.

Ultimo dia di soledad di es dos mugernan ai ta cerca di caba, pasobra awé nan tabata spera señor Von Glockner.

Mesa di comida tabata prepara caba i tanta Marie tabata sinta brei den su hoeki di coestumber riba canapé. Señorita Erna Harteneck tabata sinta na piano ta toca.

Ora Von Glockner tabata sali for di stacion, é dici coe su cochero:

—Bam coe wagen té na porta di coenucoe, pasobra mi kier sorprendé mi muger.

Admirar koe un hende mas a drenta wagen den kende e cochero a reconocé Steinfels, é no a papia ni un palabra; tampoco el a spier-

Door de hatelijkste van de jongste vervolgingen is zeker de poging tot uitroeiing der parochie-missiën. Waldeck-Rousseau, die bij de *Intérieur* ook de *Cultes* waarneemt, heeft een aanschrijving gericht tot de Bisschoppen, waarin hij een decreet aanhaalt van 1809, en, na met dat roestig wapen wat geschermd te hebben, besluit: "Ik heb derhalve de eer uw aandacht te vestigen op de noodzakelijkheid van aan te dringen op het uitvoeren der wettelijke bepalingen, en een einde te maken aan de missiën en bijzondere predikatiën, die de regeling der parochie slechts in de war brengen ook wanneer zij geen reden geven tot verstoring der openbare orde."

Is dat geen slag in 't aangezicht van de 80 Bisschoppen en de 40,000 pastoors en van alle goede katholieken van Frankrijk? Een missie in de parochie is voor den katholiek een heilige zaak, ten zeerste aanbevolen door de hoogere autoriteit in de Kerk, onder ons algemeen beschouwd als iets noodzakelijks voor de heiliging der parochiën, iets dierbaars, waarnaar men uitziet als naar een reddende en heelende macht, iets opwekkends en troostends, dat ons nieuwe levenskracht schenkt en lijdensmoed. Een missie is niets anders dan het Woord Gods op pittige wijze in regelmatige oefeningen voorgedragen en aangehoord door duizenden.

Socialisten mogen ongestoord vergaderingen beleggen, de tribunes bestijgen en beginselen verkondigen, die doorgevoerd noodzakelijk moeten leiden tot omverwerping van de Constitutiën en de regeeringen van alle landen, en van de bestaande maatschappelijke orde. *Dat* woord is *vrij!*

Maar het Woord Gods, dat de Apostelen en hunne opvolgers bevel hebben te prediken aan alle schepselen, de wet van Jesus Christus, *dat* woord moet worden belemmerd en *verstikt!*

Is het niet alleszins verklaarbaar, dat er hier en daar onstuimigheid ontstaat in het katholieke kamp van Frankrijk? Zullen de Bisschoppen overal in staat zijn de gemoederen in toom te houden en met de hoop op betere tijden tot bedaardheid en geduld te nopen?

OORLOGSNIEUWS.

Een Hollandsche jongen.

Men kent het verhaal van de twee Hollanders Slegtkamp en De Roos, die op den dag van Spioenkop, 24 Januari, een kop beklommen en daar de transvaalsche vlag opstaken. Wij vinden nu in de *Bad-Courant van het Staalbad Haarlem* een brief van den heer Henri Slegtkamp, geschreven uit Pretoria den 31en Januari, aan zijn ouders te IJmuiden. Wij ontleenen daaraan het volgende:

Op 't oogenblik zit ik, zooals u ziet in het Transvaal Hotel te Pretoria en gezond hoor! Wat hebben we een vreeselijken tijd achter den rug, eerst Ladysmith, daarna gepantserde trein, Estcourt, Colenso, en nu de laatste zesdaagsche slag bij de rivier Toegela. Och, wat was dat verschrikkelijk, vooral de laatste dag. Toen moesten we een berg bestormen waar 2000 man op lag en wij waren daar enkel met ongeveer 250 man om te stormen. Mijn maat en ik kwamen boven en toen springt een engelsche officier juist achter een klip om mijn maat te schieten en schiet ik hem op 5 pas afstands gelukkig direct in zijn kop en toen begon het gevecht pas op 't verschrikkelijkst.

Het was geen vechten meer, doch moorden. Het verste was 50 pas staande schieten en een oogenblik waren wij handgemeen door elkaar, dus u kan nagaan, wat een slag. Met drie maats ging ik op den berg en alleen kwam ik eraf. Ik had dien avond toch zoo'n wee gevoel en was zoo aangedaan, u kan zich dat niet voorstellen.

Den tweeden dag van die zes hebben wij met ons drieën een kop genomen, die zoo hevig door de Engelschen beschoten werd, dat onze menschen hem verlaten hadden: doch ik was te bang, dat de Engelschen hem zouden vatten, dat wij met ons drieën er naar toe gingen, dwars door de kogels heen. Toen wij er bovenop waren, hebben wij voor een paar uren al maar snelvuur liggen schieten, opdat de vijand zou meenen, dat de kop vol Boeren was, en dat oogenblik om hem woedend te maken, nemen we een engelsch geweer, binden daar de transvaalsche vlag aan en zetten hem boven op onze schans, maar de uitwerking daarvan, och, och, bommen, maxims, kogels, alles barstte om ons heen, doch we bleven het vuur beantwoorden tot den avond en toen was onze berg behouden, maar we hadden oogenblikken, dat we geheel onder het zand lagen door de bommen.

Den laatsten dag waren wij met ons drieën bij elkaar. Eerst valt er een gewond neer, toen probeeren wij met ons tweeën hem te redden, doch krijgt mijn andere vriend een [illegible] borst. Hem heb ik direct naar 't Roode Kruis gedragen. Daarna ga ik weer terug en vraag een ander mij te helpen, doch die werd doodelijk in het hoofd getroffen. Toen moest ik het opgeven en is de man aan bloedverlies gestorven. U kan begrijpen wat een gevoel men krijgt, men is als een wild beest, geen pardon, alles dood. 173 Engelschen kwamen met handen in de hoogte en de wanhoop op het gelaat naar ons toeloopen, die hebben we dan ook gevangen genomen. Den eersten keer, dat de Engelschen de witte vlag opstaken, schoten hulle nog een van onze menschen, die er naar toe ging dood en toen werden wij zoo razend, dat, terwijl zij nog 5 maal de witte vlag opstaken, wij er niet om gaven, doch alles maar dood maakten wat we zagen. Och, 't was zoo verschrikkelijk.

De mijnen in Transvaal.

In de *Weekly Freeman* komt het volgend entre-filet voor:

„Terwijl president Kruger het britsche leger tot een bijnaam heeft gemaakt over de geheele beschaafde wereld, heeft hij aan zijn talenten als staatsman geenszins veroorloofd braak te liggen. Integendeel heeft hij juist een zet voltooid die een britsche overwinning, als die ooit mocht worden verkregen, een nieuwe bron voor eindelooze moeilijkheden maakt en een politieke ramp voor zijn vijanden. Door een politieke zet, even schitterend als volledig, heeft hij de britsche regeering voor een nieuwe uitlander-quaestie gesteld, behalve die welke Engeland tot haar ondergang in Zuid-Afrika heeft gebracht, maar dat is eenvoudig een bij-omstandigheid.

"Zaterdag werd aangekondigd dat sir Alfred Milner een proclamatie heeft uitgegeven, de strekking hebbende dat alle overdrachten, verbeurd-verklaringen, en lasten in verband met de mijnen aan den Rand sedert 10 October 1899, niet zullen worden erkend door de Regeering. De bedoeling van deze proclamatie is hier niet uitgelegd, maar zij is deze. Handelende volgens de transvaalsche wet heeft president Kruger onlangs besloten dat alle mijnlicenties in handen van afwezigen uit de Transvaal zijn verbeurd verklaard door den Staat. Verscheidene van haar zijn per veiling opgebracht in Pretoria en andere zijn verkocht door dr. Leyds aan fransche, russische en duitsche kapitalisten. Deze koopers die gehandeld hebben op raad van de eerste deskundigen op internationaal recht en ook met de kennis en goedkeuring van hun respectievelijke Regeeringen, hebben op zich genomen de mijnen te bewerken op de voorwaarden neergelegd door de transvaalsche Regeering. Daarom, in de groote onwaarschijnlijkheid dat [illegible] er in slaagt Pretoria te bereiken, — behalve als gevangenen — zal de Regeering staan tegenover de fransche, russische en duitsche koopers van de mijnen wier wettige rechten zullen worden ondersteund door de respectievelijke Regeeringen. Het is niet noodig uit te weiden over het groote belang van ieder gezichtspunt op de quaestie. President Kruger heeft op die wijze reeds bij voorbaat moeite veroorzaakt voor de bekwame organiseerders van de "Jubilé-parade naar Pretoria". Hij heeft niet alleen het armzalige hoofddoel van den tegenwoordigen veldtocht verhinderd, maar hij heeft zijn Regeering van een groote som gelds voorzien, die zij noodig had, uit de zakken van de mannen die, door afschuwelijke corruptie, hebben samengezworen om zijn landgenooten te berooven van hun eigendom en hun onafhankelijkheid."

Nieuwsberichten.

CURAÇAO.

Mr. C. A. H. Barge,

Gouverneur van Curaçao,

betuigt bij deze zijn innigen dank voor de vele en hartelijke bewijzen van belangstelling, welwillendheid en sympathie op den 6den Mei jl. ontvangen.

Kerkelijke berichten.

Donderdag 19 April had te Tilburg, onder voorzitterschap van Z. D. H. Mgr. W. v. d. Ven, het generaal kapittel plaats van de Congregatie der Eerw. Fraters, waartoe ook het Colegio Santo Tomás alhier behoort. Tot Superior-generaal werd gekozen de Zeer Eerwaarde Pater Drabbe, die in Juni 1892 ter gelegenheid eener visitatie-reis Curaçao bezocht.

Officieele berichten.

Ter vervanging van de Heeren L. V. Leyba en Mr. Th. J. A. Nuijens, die als leden van den Kolonialen Raad niet meer verkiesbaar zijn, werden om aan H. M. de Koningin ter benoeming te worden voorgedragen, gekozen: voor de vacature Leyba de Heer J. P. G. Gaerste als eerste, en de Heer C. G. de Haseth als tweede candidaat; voor de vacature Nuijens de Heer C. Gorsira als eerste en de Heer Mozes Curiel als tweede candidaat.

* * *

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 11 Mei 1900, No. 322, is aan den Heer H. J. Beaujon, Gezaghebber van [illegible] herstel van gezondheid een jaar verlof naar Nederland verleend.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Max Bramkamp, Lascario Barboza, Lorenzo Beltran, A. C. Capriles, Domingo A. Carvajal, I. Famhseld, Bernardus Ligitun, Lorenzo Nuñez Lopez, Lorenzo Nuñez Lopez c/o Mr. Ramirez, Francisco J. Juile, J. Moreno, Vda. J. H. A. Neumañ, Helena Promk, Francisco Pirela, Francisca Santiago, Petronila Rarde Salzedo, Clara Winklaar.

---

ta Von Glockner, koe Erna ta na su cas. Pedro, es cochero, a comprendé den su astucia koe binimentoe di Erna i es hoben barón na cas di Von Glockner mester ta nifica algo.

—Ata porta; bo ta keda aki coe wagen, Pedro, sino boroto di wagen ta traiciona nos. Bam, Hans Otto. Mi ta contentoe manera un mucha di loké mi a haci.

Es música di Erna a jega na nan orea i desagradablemente sorprender Von Glockner a keda para.

—Ta kiko? mi muger tin bisjita? Enfin toch nos mester bai.

Un momentoe despues pa medio di un bentana koe tabata abri, nan a mira koe tabata Erna ta canta i toca na piano.

—Kende por a sospecha un cos asina, Von Glockner dici spantar. Awor si mi a cometé un cos di bobo. Ma mi bon amigoe, kiko nos ta haci awor?

Steinfels a hiza su cabez koe el a larga zak for di ora, koe el a mira Erna i dici coe un tono firme:

—Awor nos mester pasa na porta di adilanti. Sigur e cochero lo a jega caba.

Glockner a sagudi cabez afirmativamente.

Ora nan a coeminza subi trapi, porta a abri i nan a tendé boz di senjora Von Glockner.

—Si mi no ta den error, Pedro mester a caba di jega. Bai mira si no ta asina.

Es criar koe a bini pa cumpli coe orden di su senjora a contra coe Hans Otto, koe tabata subi.

—Cieloe santoe! Senjor baron, é dici coe alegria.

—Hans Otto, mi bon jioe! Ta posibel koe ta bo mes! Bon binir anto na Amalienhof. Tanta Marie a zoentjé riba su frenta i hibé na luz pa é riparé sin tené cuenta mas coe Erna, koe a stop di toca den es cuarto.

Ma tio Frans nó. Ora nan no kier a stop coe coemindamentoe, el a abri porta di es cuarto i Erna a boela bin contré. El a cohé es moza braza i dici:

—Mi bon i kerido tio, Erna dici pasando su manoe na cara di su tio. Pedro no a bisa bo koe mi t'aki? Lo bo no admira di ta mira mi aki.

—Malbado, ni un palabra el a bisa nos, asina tio Frans tabata doena aire na su coerazon.

—Nos? No ta bo sol a bini, tio?

—Si mi jioe, asina el a respondé, comprendé bon......mi a contra coe nos amigoe na estacion i......mi a bini coe né.

Hustamente na es momentoe ai Senjora Von Glockner ta drenta coe Steinfels.

Tio Frans a loebida, koe e no a menta nomber di su amigoe, ma toch Erna a suspecha tabata kende.

Ora koe porta di es cuarto a cera, el a kita for di braza di su tio, el a doena dos paso adilanti, el a coeminda Steinfels coe su cabez i doetéle apena dos dede coe es palabranan aki:

Tio Frans a caba di bisa mi, ki contentoe é ta di a contra bo, Senjor barón.

—Berdad, Senjor Von Glockner a vencé mi oposicion, el a respondé haciendo també un compliment coe su cabez.

Nan a sinta na mesa, ma apena es senjor di cas por a gasta pidapam. E tabata observa Erna, koe tabata pasa masjar trabao pa toema parti den combersacion.

Ma Steinfels no tabata asina, é tabata moenstra mas frioe. Si Erna dirigi palabra né, anto é a doena respondi di mas corticoe posibel. Ma é no tabata perdé també ni un palabra koe Erna papia coe su familianan.

Tabata paréle koe nan a papia muchoe caba, i pa esai el a lamanta umbez, asina koe senjora Von Glockner a spierta su esposo, [illegible] pa nan bai sosega caba. Nan a prepara pa Steinfels e mes kamber koe el a usa anjanan pasar. El a abri toer bentananan i larga es frialdad pasa riba su cabez cajente koe tabata geleun contra bentana. Algun palabra kibra tabata sali for di su boca.

Den cuarto di Erna tabata pasa otro cos. Mientra Hans Otto tabata camna bai-bini, aki luz tabata pagar caba i es moza trankil. Es homber koe é tabata stima ta cerca di haja un otro, loké el a keré di no por doené pa motiboe di preocupacion. Awor é ta mira koe a presenta di mehor ocasion koe é por bisé, koe el a sinja comprendé.

Coe muchoe atencion el a haci su oracion di anochi i ora el a caba, hende por a leza un sosiegoe suave riba su cara.

E ta sigi.

Aangeteekende stukken: J. Becker, A. A. Correa, [2] Director del Gran Seminario de los R.R. P.P. Dominicos Scherpenheuvel [4], Hilarius Kriesch, Salomon Lopez Fonseca, N. W. Pietersz, J. J. van den Berge.

Dankbetuiging.

In dank ontvingen wij van het Bestuur van *Moed, Beleid en Trouw* het tiende jaarverslag dier vereeniging.

Een nieuw weekblad.

De vorige week is hier een nieuw weekblad verschenen, *La Cruz* genaamd, dat vooral gewijd is aan de katholieke belangen. Het wordt gedrukt op de drukkerij van het Apostolisch Vicariaat en de Administratie van *La Cruz* is gevestigd op de *Plaza Concordia No. 129* te Pietermaai.

De voor Curaçao bijzonder lage abonnementsprijs van *La Cruz*, per jaar f 3.—en per vier maanden f 1.—, brengt dit blad, dat in het Papiamentsch geredigeerd wordt, onder het bereik van eenieder.

De Vrijmoedige van 17 Mei zegt in haar aankondiging van *La Cruz* het volgende over dit blad:

"Blijft het blad zich in de te volgen nummers gelijk, wat inhoud en strekking betreft, dan kan het zijne zaak dienen, zonder aanstoot te geven."

Bonaire.

Men schrijft ons van Bonaire:

"Wat reeds lang werd gevreesd, is bewaarheid geworden. Dr. J. B. P. L. SEILER heeft ons laatstleden Maandag verlaten.

Hoe groot een verlies dit is voor Bonaire, kan alleen zijne bevolking beseffen. Gedurende bijna twaalf jaren heeft Dr. SEILER zijne beste krachten gewijd aan het welzijn der bevolking; en niet alleen vervulde hij met nauwgezette zorg zijn moeilijke taak als Gouvernements-geneeskundige, maar ook waar stoffelijke nood moest gelenigd worden, ontbrak Dr. SEILER's hulp niet. Hiervan kan vooral de arme bevolking van Bonaire getuigen.

Van de eer en de achting, welke de bevolking van Bonaire Dr. SEILER toedraagt, getuigden zeker reeds de wenschen en beden voor het welzijn van Z Z Gel. in December van het vorige jaar gedaan, toen hij den dag herdacht, dat hij veertig jaren geleden tot geneeskundige werd bevorderd.

Kon wegens de algemeene malaise aan die gevoelens van eerbied en achting geen uiting worden gegeven door stoffelijke bewijzen, de welgemeende wenschen, de vurige beden en de groote belangstelling in zijn feest zullen Dr. SEILER genoeg bewezen hebben, hoe de bevolking van Bonaire hem eert en liefheeft. In de laatste dagen, dat Dr. SEILER hier nog vertoefde, is dit opnieuw gebleken door de algemeene droefheid, betoond bij zijn heengaan. Hoe zeer wenschte men, dat Dr. SEILER nog tal van jaren hier had kunnen werkzaam zijn en de staat zijner gezondheid hem dit niet had belet!

De beste wenschen dan vergezellen Dr. SEILER in de hoop, dat hij met herstelde krachten nog lange jaren een verdiende rust moge genieten!

Venezuela.

Tot Gouverneur [burgerlijk en militair] van Zulia en Maracaibo is benoemd Generaal VALBUENA in plaats van Gen. RUIZ.—CASTRO heeft dus het oppassende ingezien van een Colombiaanschen portier te hebben aan eene Venezolaansche deur. 't Was ook al te duidelijk, dat RUIZ, die Colombiaan is, alleen te Maracaibo zat, om de revolutionairen van Colombia van alles te voorzien, wat zij in hun onheiligen oorlog noodig hadden.

—Er heerscht in Venezuela groote geestdrift over het terugvinden van het gebeente van den grooten Maarschalk van Ayacucho, SUCRE. Dit gebeente is te Quito, hoofdstad van Ecuador, teruggevonden in de kerk van O. L. Vr. van den Carmel.

—Vreemdelingen, die wegens beloopen schade door revolutie of oorlog, vorderingen hebben tegen Venezuela, mogen volgens een decreet van Gen. CASTRO, daarmede eerst voor den dag komen, zes maanden, nadat officieel de vrede in Venezuela zal afgekondigd zijn.

Colombia.

Hoe het in deze republiek gesteld is, is duister. Den eenen dag ontvangt men bericht, dat de revolutie het gouvernement totaal verslagen heeft; den anderen weer dat het gouvernement de revolutionnairen vernietigd heeft. Wat moet men gelooven? Deze week circuleerde hier wederom een bulletin behelzend, dat CASABIANCA (de regeerings-generaal) AVELINO ROSAS [den revolutionnairen aanvoerder] gevangen genomen had. Zeker is het, dat de rust nog verre van hersteld is en dat dientengevolge handel, nijverheid en landbouw geheel stilstaan.

Ingezonden Mededeelingen.

La Semana Cristiana Ilustrada.

Recomendamos á nuestros lectores esta importante y hermosa publicación que contiene en cada número las vidas de los santos de la semana ilustradas con magníficos grabados. En cada hogar cristiano debe leerse esta revista.

Precio de suscripción por un año 8 fr. 50 (ó 10 pesetas). Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3 rue Séguier, Paris.

El pago de la suscrición puede verificarse también con 180 estampillas usadas de Curaçao por el término de un año.

BUITENLAND.

Frankrijk.—De parijsche *Croix* bevat de volgende mededeeling:

Een verandering heeft plaats in het heerlijke, door God gewilde werk *La Croix*.

De Assumptionisten door de uitspraak der rechtbank als Congregatie ontbonden verklaard, hebben sinds eenige dagen opgehouden in dit blad te schrijven; maar een zeer gelukkige omstandigheid, een niet genoeg te waardeeren hulp komt aan hun werk een voortbestaan verzekeren in denzelfden geest. Een van de beste vrienden der *Croix*, en welbekend onder de Katholieken, de heer Paul Féron-Vrau, industrieel, heeft, onzen nood kennende, geheel uit eigen beweging aangeboden de *Croix* en het werk van de *Goede Pers* over te nemen. Aan dit werk, van nu af een der voornaamste bezigheden zijns levens, zal hij met de hulpmiddelen van zijn fortuin, zijn talent wijden als schrijver en administrateur, zijn vurig geloof en geheel zijn hart. Op het oogenblik der onvermijdelijke scheiding komt ons dit aanbod voor als dat van den engel Raphael aan den ouden Tobias, toen deze zich ongerust gevoelde over het lot van zijn zoon, die een verre reis moest ondernemen in een onbekend land.

Het is dus te voorzien, dat de vrijmetselarij door haar aanslag op de paters Assumptionisten haar voornaamste doel—de vernietiging van hun arbeid—zal hebben gemist!

Engeland.—Op denzelfden dag waarop de grijze vorstin van Engeland haar intocht hield in de hoofdstad van Ierland—een intocht dien men nu juist niet een „blijde incomste" kan noemen—was de troonopvolger op belgischen bodem het voorwerp van een brutalen moordaanslag. De trein die uit Ostende komende, den prins van Wales en diens gemalin, op reis naar Kopenhagen, naar Keulen bracht, kwam aan in het Noorderstation te Brussel. Zijne koninklijke Hoogheid stapte uit, wandelde eenige minuten op het perron op en neer en wilde zijn salonwagen weer bestijgen, toen een 18- à 20jarig individu hem naderde en een revolverschot op hem loste. De stationschef, de heer Crocius, die zich in 's prinsen nabijheid bevond, sloeg den aanvaller op den arm, zoodat het schot miste, en greep hem zelf in den nek. De toegeschoten politie-agenten arresteerden den jongen kerel, die Sipido heet, blikslager van beroep is en woont te Sint Gilles bij Brussel. De stationschef begaf zich nu naar den salonwagen en vroeg den vorstelijken reiziger of hij ook gekwetst was. Deze antwoordde van neen en informeerde zich omtrent de arrestatie van den aanvaller. Deze, door een inspecteur in verhoor genomen, verklaarde den prins te hebben willen dooden, zijn daad geenszins te betreuren en haar te zullen herhalen indien zich de gelegenheid daartoe nog eens voordeed. Hij werd onmiddellijk overgebracht naar het politiebureau bij het station.

Transvaal.—Ofschoon langzaam, maar toch zeker trekt Roberts vooruit. Na eerst Brandfort en Winburg ten noordoosten van Bloemfontein te hebben ingenomen, heeft hij zonder noemenswaardigen tegenstand te ondervinden ook Kroonstad bezet, van waar bij de nadering van den vijand het Bestuur van den Oranje-Vrijstaat werd overgebracht naar Lindley aan de Vaalschrivier, ongeveer honderd kilometers in rechte lijn ten oosten van Kroonstad gelegen.

Toch is dat voortrukken niet geschied zonder verliezen aan Engelsche zijde. Roberts zelf noemt die verliezen aanzienlijk vooral wat betreft de cavalerie-divisie, waarvan de commandant, kapitein Ellsworth, sneuvelde en twee officieren gewond werden. Roberts noemt overigens den toestand zijner troepen uitstekend; wij vreezen echter, dat deze uitdrukking wel een weinig te sterk zal zijn.

De Boeren wachten nu Roberts af in de bergpassen ten noordoosten van Kroonstad, nabij Heilbron, dat op vijftig mijlen afstand van Kroonstad gelegen is. Hun achterhoede bezet de hoogten ten noorden der Vaalrivier. Best mogelijk, dat Roberts daar een Candijnschen pas vindt.

Aan de oostgrens heeft Generaal Buller zijn eerste overwinning behaald en Beggarsburg in Natal ingenomen; ook Dundee is door de Engelschen bezet en zij trekken nu op tegen de Boeren, die Helpmakaar en Houtnek nog bezet houden. Ook Glencoe werd door Buller ingenomen.

Van de westgrens kwam de 14den dezer te Londen het bericht, dat Mafeking onzet zou zijn; uit Pretoria werd echter geseind, dat Mafeking gecapituleerd zou hebben. Echter geen van beide berichten werd bevestigd. Wel schijnt het zeker, dat den 15den dezer de Boeren de Kaffers-stellingen namen, doch in den nacht en den dag daarop volgende daaruit verdreven werden met een verlies van zeven dooden en zeven gewonden. De verliezen van de Engelschen waren bij dien aanval zeer groot.

De totale verliezen der Engelschen in dezen oorlog bedragen nu 18.779 man, ongerekend de zieken en ge-

wonden. De overbrenging der gevangen Boeren naar St. Helena duurt voort; wederom zijn daar 2000 gevangenen aangekomen.

Naar men zegt, moet in den Volksraad ernstige oneenigheid zijn uitgebroken. De meerderheid wil den oorlog tot het uiterste doorzetten; maar eene sterke minderheid verzet zich hardnekkig tegen verder bloedvergieten. De stemming der bevolking in den Oranje-Vrijstaat moet ook niet heel gunstig wezen; Generaal Botha is er geweest om zich van die stemming op de hoogte te stellen en moet geheel ontmoedigd te Pretoria zijn teruggekeerd.

De telegraaf meldde deze week, dat het doel van het Boeren-gezantschap in Holland en Amerika moet zijn: het vragen van protectoraat van genoemde landen over de republieken van Oranje-Vrijstaat en Transvaal; of, —zoo die landen dat beter oordeelen,—zelfs annexatie. Liever Hollandsch of Amerikaansch dus willen de Boeren zijn, dan Engelsch.

Het gezantschap is in Amerika vanwege de regeering met eere, maar vanwege de bevolking met ware geestdrift ontvangen. In alle steden der Unie vraagt men het bezoek der drie gezanten, die, naar men meldt, dan ook de voornaamste steden zullen afreizen.

Advertentien.

Bekendmaking.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1 Juli t|m 31 December 1897, onder No. 1788 H t|m No. 6890 H, zal plaats hebben op Donderdag den 31sten Mei a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 17den Mei 1900.

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.

ANUNCIO.

Bendementoe di PREENDANAN di PLATA, ORO i DJAMANTA koe tin placa fiá ariba nan *Spaar- en Beleenbank*, esta esnan for di 1 di Juli té 31 di December 1897 bao di No. 1788 H té No. 6890 H, lo toema lugar dia Huebes 31 di Mei i dianan koe ta sigi.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes, afin di evita nan bendementoe.

Curaçao, 17 di April 1900.

President.

M. P. CURIEL.

Ondergeteekende maakt hierbij bekend, dat hij van af 1 Mei is opgetreden als agent van de "Naaml. Vennootschap - Zout-Exploitatie & Cultuur-Ondernemingen BONAIRE te Bonaire.

Curaçao, 1 Mei 1900.

A. J. L. STUMPF.

Van af 1 Mei is ondergeteekende opgetreden als agent van den Heer H. J. C. B. Hellmund te Bonaire.

Curaçao, 1 Mei 1900.

A. J. L. STUMPF.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, CURAÇAO en VENEZUELA.

1900.	Caracas	Philad.	Maracb.	Caracas	Philad.	Maracb.
Vertrekt van New-York	April 7	April 21	April 26	Mei 8	Mei 22	Mei 26
Doet San Juan aan	12	26	Mei 2	13	27	Juni 1
„ Ponce „	13	27	3	14	28	2
„ Curacao „	15	29	5	16	30	4
Komt aan te La Guaira	16	30	....	17	31	....
Vertrekt van „	18	Mei 2	....	19	Juni 2	....
Komt aan te Pto. Cabello	19	3	....	20	3	....
Vertrekt van „	20	4	....	21	4	....
Komt aan te Curacao	21	5	....	22	5	....
Vertrekt van „	22	6	13	23	[illegible]	11
Doet La Guaira aan	23	7	....	24	[illegible]	....
„ Ponce „	25	9	15	26	[illegible]	10
„ San Juan „	26	10	16	27	10	13
Komt aan te New-York	Mei 1	15	22	Juni 1	15	24

CURACAO-MARACAIBO DIENST.

	Merida	Merida	Marach.	Merida	Merida	Marcb.
Vertrekt van Curacao	April 15	April 29	Mei [illegible]	Mei 16	Mei 30	Juni 5
Komt aan te Maracaibo	16	30	[illegible]	17	31	6
Vertrekt van „	20	Mei 4	12	21	Juni 4	10
Komt aan te Curacao	21	5	13	22	5	11